

Aika 16.12.2024, klo 08:00 - 08:45

Paikka Varsinais-Suomen liitto / Teams

Käsitellyt asiat

- § 112 Kokouksen avaus ja sen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 113 Pöytäkirjan tarkastaminen**
- § 114 Työjärjestyksen hyväksyminen**
- § 115 Seuraava kokous**
- § 116 Lausunto Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aineistosta**
- § 117 Lausunto tiesuunnitelmasta Mt 12254 (Hujalantie): jalankulku- ja pyöräilyväylän rakentaminen välille Walininkuja-Vahdontie, Rusko**
- § 118 Suunnittelujohtajan lausunto kestävän kaupunkilogistiikan suunnitelmasta (SULP)**
- § 119 Varsinais-Suomen vesien ja voimien vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)**
- § 120 Lausuntopyynnöt, jotka eivät anna aiheutta Varsinais-Suomen liiton lausunnon antamiseen**
- § 121 Mahdolliset muut asiat**
- § 122 Kokouksen päättäminen**

Saapuvilla olleet jäsenet

Riitta Lehtinen, etänä, puheenjohtaja
Esko Kiviranta, etänä
Marko Lindberg, etänä
Mari Mikkola, saapui 08:01
Kaisa Vallavuori, etänä
Juhani Pilpola, saapui 08:07

Muut saapuvilla olleet

Karoliina Abrahamsson, assistentti, sihteeri
Ulla Achrèn
Eeva-Johanna Eloranta, etänä, saapui 08:04
Pekka Kuusisto, saapui 08:01
Ville Valkonen
Heikki Saarento, suunnittelujohtaja, esittelijä
Virpi Mamia, maakunta-arkkitehti
Timo Juvonen, erikoissuunnittelija
Kristina Karppi, erikoissuunnittelija
Salla Murmann, erikoissuunnittelija
Arttu Koskinen, kaavasuunnittelija

Poissa

Pauli Aalto-Setälä, varajäsen
Satu Kottonen, paikkatietosuunnittelija

Allekirjoitukset

Riitta Lehtinen
Puheenjohtaja

Karoliina Abrahamsson
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

17.12.2024

Riitta Lehtinen

§ 112

Kokouksen avaus ja sen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaoston puheenjohtaja avaa kokouksen. Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 113

Pöytäkirjan tarkastaminen

Varsinais-Suomen liiton hallintosäännön (2022) 136 § mukaan ”Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa pöytäkirjanpitäjä toimitilien puheenjohtajan johdolla. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.” Maakuntahallitus on kokouksessaan (31.3.2014 § 37) ottanut käyttöön pöytäkirjan sähköisen tarkastamisen.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää tarkastaa maankäyttöjaoston pöytäkirjat sähköisesti.

Päätös

Ehdotuksen mukaisesti.

§ 114

Työjärjestyksen hyväksyminen

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Lähetetty esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi. Mahdolliset muut asiat käsitellään kohdassa "Mahdolliset muut asiat".

Päätös

Ehdotuksen mukaisesti.

§ 115

Seuraava kokous

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaoston seuraava kokous on 27.1.2025 kello 8:15.

Päätös

Ehdotuksen mukaisesti.

§ 116

Lausunto Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aineistosta

VSLDno-2024-448

Valmistelija / lisätiedot:

Virpi Mamia, maakunta-arkkitehti, virpi.mamia@varsinais-suomi.fi
Kristina Karppi, erikoissuunnittelija, kristina.karppi@varsinais-suomi.fi

Satakunnan liitto laatii maakuntakaavaa Satakunnan alueelle. Satakunnan liitto on pyytänyt Varsinais-Suomen liitolta lausuntoa maakuntakaavan 2050 valmisteluaineistosta 20.12.2024 mennessä. Valmisteluaineisto on ollut nähtävillä MRL §62 ja MRA §30 mukaisesti 4.11.-5.11.2024.

Satakunnan maakuntakaava 2050 laaditaan kokonaismaakuntakaavana koko maakunnan alueelle. Kaavatyö on käynnistynyt 2021. Varsinais-Suomen liitto on lausunut Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoiteluonnoksista helmikuussa 2023.

Varsinais-Suomen liitto on osallistunut esittely- ja keskustelutilaisuuteen Satakunnan maakuntakaava 2050 valmisteluaineistosta 26.11.2024.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää antaa Satakunnan maakuntakaava 2050 valmisteluaineistosta seuraavan lausunnon:

Varsinais-Suomen liitto kiittää Satakunnan liittoa 26.11.2024 pidetystä ansiokkaasta kaava-aineiston esittelystä ja mielenkiintoisesta maakuntia yhdistävästä keskustelutilaisuudesta Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluaineistoon liittyen. Kokonaiskaavana laadittavan maakuntakaavan aineistomäärään ja valmisteluvaiheen aineistoluonteeseen viitaten esittelytilaisuus lausunnonantajille oli tärkeä.

Varsinais-Suomen liitto pitää Satakunnan maakuntakaava 2050 valmisteluaineistokokonaisuutta perusteellisesti valmisteltuna kaava-aineistona. Satakunnan maakuntakaava 2050:n luonnosvaiheessa on tehty vaikuttavaa ja ripeää valmistelua. Valmisteluaineistot ovat kattavia ja havainnollisia. On esimerkillistä, miten Satakunnassa on yhdistetty kokonaismaakuntakaavan tarkkuus ja perusteellisuus sekä samalla onnistuttu painottamaan ilmastonmuutosta ja luontokatoa sekä huoltovarmuutta läpileikkaavina sisällöllisinä teemoina työssä.

Kokonaisuuden kannalta hyvä ratkaisu on se, että sekä kaavaselostus että vaikutusten arvioinnit on jäsennetty nimenomaan maankäyttö- ja rakentamislain mukaisten maakuntakaavoituksen sisältövaatimusten mukaisesti. Havainnollista on se, että kaavan aiheita on visualisoitu runsailla ja selkeillä teemakartoilla selostuksen osassa B samoin kuin kaava-aineiston verkkokarttapalvelussa.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 sisältörakenteessa Varsinais-Suomen liitto katsoo merkittäväksi ja esimerkilliseksi erityisesti kaavamerkintätypologian "Alueiden erityisominaisuuksia ilmaisevat merkinnät". Näillä merkinnöillä maakuntakaavassa nostetaan esiin sellaisia paikallisia ominaispiirteitä jatkosuunnittelun pohjaksi, millä voi olla merkittävää painoarvoa, kun punnitaan alueen maankäyttöä, mikä ei muuten näy maakuntakaavan tasossa. Tulevaisuudessa maakuntakaavoituksessa tulee olemaan aiempaakin tärkeämpää kyetä tunnistamaan alueiden vaalittavia ominaisuuksia rakentamisen ja ympäristön muokkaamisen rinnalla. Esimerkkinä Satakunnan maakuntakaavasta 2050 Varsinais-Suomen liitto haluaa mainita merkinnät 'melutasoltaan hiljaiset alueet' ja 'ekologisesti merkittävät vedenalaiset luontokohteet'. Mm. nämä ovat oivallisia havaintoja siitä, miten maakuntakaavalla voidaan nostaa vallitsevia elinympäristöarvoja huomion kohteeksi muun aluekehittämisen ohjeena.

Satakunnan maakuntakaava 2050 valmisteluaineistot ovat kokonaisuutena hyviä ja perusteltuja, ja edellä mainitun lisäksi nostoina vielä muutamia Varsinais-Suomenkin kaavatyölle mielenkiintoisia ratkaisuja ja aiheita:

Energia-aiheet

Satakunnan maakuntakaavaluonnoksen energiaratkaisut perustuvat ajantasaisiin ja kattaviin selvityksiin muiden muassa vihreän siirtymän teknologioiden tilatarpeista ja tuulivoiman päivitystarpeista. Uusiutuvan energian muodoille on luotu kokonaisvaltaiset koko maakuntaa koskevat suunnittelumääräykset. Tuulivoimassa osa pienimmistä vanhoista alueista on ehdotettu poistettaviksi. Jäljelle jäävien maakunnallisesti merkittävien tuulivoimaloiden määritelmää on laskettu seitsemästä yhdeksään voimalaan sekä esitetty myös varaus siitä, että herkillä alueilla lukema voi olla näitä pienempi. Taustalla ovat tuulivoimaloiden kasvaneet koot ja toisaalta ympäristön muiden arvojen tiukentuneet reunaehdot.

Teollisen aurinkovoiman alueissa on päädytty siihen, ettei niitä osoiteta enää maakuntakaavan tasolla. Poikkeuksen tekevät sekä aurinko-, tuuli- että muiden energiamuotojen tiedossa olevat, suuret ja valmistelussa pitkällä olevat kehityshankkeet, jotka on osoitettu varsin mielenkiintoisella selvitysalueiden merkinnällä: "Merkinnällä osoitetaan sellaiset alueet, joiden maankäyttöön kohdistuu muutospaineita eikä niiden maankäyttöä ole voitu ratkaista maakuntakaavaa laadittaessa. Merkittävyytensä vuoksi alueet katsotaan tarpeelliseksi osoittaa maakuntakaavassa. Alueidenkäytön ratkaiseminen edellyttää lisäselvityksiä ja jatkosuunnittelua."

Energia-aiheiden vaikutusten arvioinnissa kiinnitetään huomiota siihen, että vaikka tuulivoiman ympäristö- ja maisemavaikutukset on kuvattu kattavasti, niin teollisen aurinkovoiman osalta huomiota voisi kiinnittää hiukan enemmän myös sen maisemavaikutuksiin ja sosiaalisiin vaikutuksiin.

Vesiaiheet

Satakunnan maakuntakaavaluonnoksessa on esitetty uusi, tarpeellinen ja ajankohtainen tulvariskialueen merkintä alueen erityisominaisuuksia kuvaavana merkintänä. Sen suunnittelumääräyksen mukaan "Alueen suunnittelussa tulee

huomioida sään ääriolosuhteet ja tulvista aiheutuvat riskit. Uutta tulvalle herkkää rakentamista ei tule perusteettomasti sijoittaa tulvariskialueille. Tästä voidaan poiketa vain, jos voidaan osoittaa, että tulvariskit pystytään hallitsemaan.”

Luontoaiheet

Kehittämisperiaatemerkinnot luonnon ydinalueista ja ekologisista yhteystarpeista ovat hyviä. Luonnon ydinalueen suunnittelumääräys on myös osuva: ”Maankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee selvittää ja ottaa huomioon luonnon monimuotoisuusarvot ja edistää niiden säilymistä, sekä välttää luontoympäristön pirstoutumista. Vyöhykkeen suunnittelussa ja kehittämisessä tulee lisäksi huomioida, että se sisältää useita eri maankäyttömuotoja ja merkintä sallii mm. maa- ja metsätalouden harjoittamisen sekä puolustusvoimien toiminnan ja sen kehittämisen.”

Matkailu maakuntakaavassa

Satakunnan maakuntakaava 2050 valmisteluaineisto huomio erinomaisesti matkailua maakunnan elinvoiman lähteenä, mikä on tärkeä aihe yhdistää maankäytön ohjaukseen mahdollisimman strategisella tasolla siinä missä muidenkin elinkeinojen kehittämistä. Satakunnan koko rannikko on valmisteluaineistossa jaettu neljään erikseen nimettyyn matkailun ja virkistykseen kehittämisvyöhykkeeseen, joista lähtee matkailun ja virkistykseen kehittämisen yhteystarve -merkintöjä maakunnassa sisemmällä maata oleviin vastaaviin kehittämisvyöhykkeisiin. Yksi yhteystarvenuoli kartalla osoittaa myös Varsinais-Suomen suuntaan, mistä hieman epäselväksi jää perusteet juuri merkitylle yhteystarpeen sijainnille. Varsinais-Suomen liitto näkeekin, että matkailun ja virkistykseen yhteystarvenuoli voisi osoittaa Rauman ympäristön kehittämisvyöhykkeeltä Varsinais-Suomeen Vakka-Suomeen ja Uudenkaupungin ympäristön suuntaan, mihin Varsinais-Suomi voisi tulevaisuudessa vaihemaakuntakaavoissaan vastata: tämän yhteyden ylimaakunnallisessa matkailun ja virkistämisen kehittämisessä voisi olla molempia maakuntia hyödyttävää elinvoimapotentialiaalia – kuluttavathan alueen käyttäjät kaupunkien välistä seutua jo nyt sujuvasti yli maakuntarajan.

Lisäksi Varsinais-Suomen liitto haluaa nostaa esiin, että Varsinais-Suomi on mukana Suomen länsirannikon ratayhteyden selvitystyössä. Ratayhteys on huomioitu Varsinais-Suomen maakuntakaavoissa. On kaikkien Suomen länsirannikon maakuntien yhteisen edun mukaista, että ratayhteys huomioidaan myös Satakunnan maakuntakaavassa.

Päätös

Ehdotuksen mukaisesti.

Tiedoksi

Lausunnon saaja, Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue.

§ 117

Lausunto tiesuunnitelmasta Mt 12254 (Hujalantie): jalankulku- ja pyöräilyväylän rakentaminen välille Walininkuja-Vahdontie, Rusko

VSLDno-2024-494

Valmistelija / lisätiedot:

Salla Murmann, erikoissuunnittelija, salla.murmann@varsinais-suomi.fi

Liitteet

- 1 2T-1_Yleiskartta.pdf
- 2 1_2T_TSS_Mt12254_jkpp.pdf

ELY-keskus on laatinut liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (LjMTL, 503 /2005) mukaisen tiesuunnitelman Mt12254 (Hujalantie) parantaminen rakentamalla jalankulku ja pyöräilyväylä välille Walininkuja-Vahdontie, Rusko. ELY-keskus pyytää tiesuunnitelmasta Varsinais-Suomen liiton lausuntoa.

Lausunto pyydetään toimittamaan 31.12.2024 mennessä ensisijaisesti PDF-A muodossa osoitteeseen kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi. Lausuntoon on liitettävä asiatus VARELY/1296/2020. Sähköiseen suunnitelma-aineistoon on mahdollista tutustua 31.12.2024 asti seuraavan linkin kautta: [Valtion liikenneväylien suunnittelu](#).

Suunnittelualueella on voimassa oleva yleiskaava, mutta ei asemakaavaa. Maakuntakaavassa suunnittelualue on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta. Suunnittelualue rajautuu viljelyskäytössä oleviin peltoalueisiin sekä Ruskon kirkon metsäiseen kiinteistöön. Wallininkujan päässä ja Munittulan sillan läheisyydessä on asutusta. Parantamistoimenpiteiden takia tiealuetta joudutaan leventämään, jotta kaikki tierakenteet mahtuvat tiealueelle. Suunnitelma-alueen Vahdontien pään eteläpuoli rajautuu valtakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön (RKY) nimeltä Ruskon kirkonmäki.

Maantien rinnalle on tiesuunnitelmassa esitetty jalankulku- ja pyöräilyväylä, joka on sijoitettu Wallininkujalta noin 300 metrin matkan maantien pohjoispuolelle, jonka jälkeen väylä ylittää maantien saarekkeellisella suojatiellä ja jatkuu Vahdontielle asti maantien eteläpuolella. Liukolantien liittymä muutetaan suojatiesaarekkeelliseksi tulpalliseksi liittymäksi. Hujalantien linjausta siirretään eteläpuolella sijaitsevan RKY-alueen vuoksi paaluvälillä noin 700–1100 pohjoiseen poikkisuunnassa maksimissaan noin 4 metrin verran. Munittulan silta uusitaan uuden maantielinjauksen mukaisesti pohjoispuolelle levennettynä eteläpuoleisella reunatuella korotetulla jalankulku- ja polkupyöräilyväylällä. Suunnitelma-alueella ei ole joukkoliikenteen pysäkkejä. Nykyiset yksityistieliittymät ja maatalousliittymät säilytetään. Maantien parannettavalle osuudelle suunnitellaan uusi valaistus.

Tiesuunnitelman mukaan jalankulku- ja pyöräilyväylän tavoitteena on parantaa kevyen liikenteen turvallisuutta, parantaa alueen pyöräilyreitistöä sekä varmistaa tien liikennöitävyys sillan uusimisen myötä. Hankkeen arvioidut rakennuskustannukset ovat noin 2,2M € (alv=0 %).

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Tiesuunnitelma koskien maantien 12254 (Hujalantie) parantamista rakentamalla jalankulun ja pyöräliikenteen väylä Walininkuja-Vahdontie-välille on Varsinais-Suomen ja Turun kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelmien sekä maakuntakaavan tavoitteiden mukainen. Tiesuunnitelmassa esitetty jalankulun ja pyöräliikenteen väylä toteuttaa myös Turun MAL-kaupunkiseudun liikennejärjestelmätyössä vuonna 2023 laadittua pyöräliikenteen seudullisten pääväylien tavoiteverkkoa, jossa Hujalantie on esitetty uuden aluereitin osuudeksi.

Koska suunnitelma-alueen Vahdontien pää eteläpuoli rajautuu valtakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön, on hyvä, että suunnitelman laatimisen aikana on kuultu Turun museokeskuksen/Varsinais-Suomen maakuntamuseon, Museoviraston ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristövastuualueen näkemyksiä. RKY-alueen kunnioittaminen on tärkeää maakunnan kulttuuriperinnön kannalta, ja alueen huomiointi Hujalantien linjauksessa tiesuunnitelmassa esitetyn mukaisesti on tarpeen. Alueen arvojen vaaliminen parantaa myös kävely- ja pyöräily-ympäristön viihtyisyyttä ja parhaimmillaan kannustaa kyseisten kulkutapojen valintaan.

Päätös

Ehdotuksen mukaisesti.

Tiedoksi

Lausunnon saaja, Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat - vastuualue.

Maankäyttöjaosto, § 108, 18.11.2024

Maankäyttöjaosto, § 118, 16.12.2024

§ 118

Suunnittelujohtajan lausunto kestävän kaupunkilogistiikan suunnitelmasta (SULP)

VSLDno-2024-428

Maankäyttöjaosto, 18.11.2024, § 108

Valmistelijat / lisätiedot:

Salla Murmann, erikoissuunnittelija, salla.murmann@varsinais-suomi.fi

Turun kaupunginhallitus pyytää Varsinais-Suomen liitolta lausuntoa kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelmasta. Lausunnon voi toimittaa viimeistään 8.11.2024 sähköpostilla osoitteeseen kaupunkiliikkuminen@turku.fi. Lausunnossa tulee mainita diaarinumero 3391-2024.

Turun kaupungin kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelma (SUMP, Sustainable Urban Mobility Plan) on strateginen kaupungin kestävän liikkumisen edistämistä ohjaava dokumentti. Suunnitelma kokoaa yhteen aiempien liikennettä koskevien tai sitä sivuavien linjausten, strategioiden, ohjelmien ja suunnitelmien pääkohdat ja muodostaa niistä yhden loogisen ja integroidun kokonaisuuden. Kokonaisuudessa huomioidaan kaikki kulkutavat, erilaiset liikkumistarpeet sekä muut aihepiirit kuten maankäyttö, palvelut, kasvatusta, viestintä, resurssit ja osaaminen.

Kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelman visio vuoteen 2030 on "Turun liikenneympäristö ja palveluverkko houkuttelevat kaikkia liikkumaan turvallisesti, terveellisesti ja kestävästi". Vision tueksi suunnitelmassa esitellään tavoitteet, jotka ovat turvallinen, terveellinen, tasa-arvoinen ja hiilineutraali Turku.

Toimenpideohjelma sisältää neljä toimenpidekokonaisuutta (kaupunki kestävän liikkumisen alustana, kaupunki- ja katutilan käyttö, matkaketjut ja liikkumishubit sekä käyttäjälähtöiset palvelut). Toimenpidekokonaisuudet koostuvat 22:sta toimenpiteestä ja 66:sta niiden alla esitetystä toimesta, joita on koottu aiemmista suunnitelmista ja ohjelmista ja joita on täydennetty vaikuttavuustiedoilla. Suunnitelmassa on nostettu esiin 11 kärkitoimea niiden vaikuttavuuden ja hyväksyttävyyden perusteella.

Suunnitelman toteutumista seurataan kolmella päämittarilla:

1. Kestävien kulkutapojen osuus Turun sisäisillä matkoilla noussut 66 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä,
2. Tie- ja katuliikenteen kasvihuonekaasupäästöt puolitetut vuoden 2015 tasosta vuoteen 2029 mennessä,
3. Vakavien henkilövahinko-onnettomuuksien määrä vähentynyt 50 % vuosien 2017-2021 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Suunnitelma on määrä päivittää vuonna 2028, jolloin myös arvioidaan jo päätettyjen toimien riittävyttä. Jos suunnitelman määrällisiin tavoitteisiin ei olla pääsemässä, päivitystyön yhteydessä tulee tarkasteltavaksi suunnitelmassa esitetyt uudet toimenpiteet, joita tulisi selvittää ennen suunnitelman päivitystä. Toimenpiteet

sisältävät esimerkiksi ruuhkamaksujen käyttöönoton, autoilun läpiajon rajoittamisen ja 30 km/h nopeusrajoituksen taajama-alueilla. Näiden toimenpiteiden toteuttamisesta ei kuitenkaan päätetä vielä tämän SUMP-suunnitelman yhteydessä.

Turun kaupunginhallitus pyytää ottamaan lausunnossa kantaa erityisesti seuraaviin kysymyksiin:

- Miten näette kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelman vaikuttavan Turun ja seudun kehitykseen muun muassa vetovoiman, kaupunkikehityksen ja liikkumisen osalta?
- Kannattatteko kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelmassa esitettyjä tavoitteita ja toimenpiteitä?
- Tulisiko Turun selvittää kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelmassa esitettyjä uusia toimenpiteitä, joilla pyritään lisäämään kestävien kulkutapojen osuutta, jos nykyiset toimenpiteet eivät yksinään riitä?
- Miten Turun kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelman tulisi mielestänne vaikuttaa Turun kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaan?
- Mitkä ovat mielestänne tärkeimmät keinot edistää kestävästä liikkumisesta Turun kaupunkiseudulla?
- Mitä jatkokehitettävää suunnitelmasta löytyy?

Suunnittelujohtaja Heikki Saarenon lausunto:

Turun liikennejärjestelmällä on iso merkitys koko kaupunkiseudun ja maakunnan kehityksen kannalta. Turun kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelman (SUMP) tavoitteet ovat linjassa Turun MAL-kaupunkiseudun ja Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelmien sekä maakuntakaavan tavoitteiden kanssa. Maakunnan kestävän aluerakenteen ja liikennejärjestelmän toteutuminen edellyttää Turulta tulevana vuosina merkittäviä toimia. Turun oma, alueellisia liikennejärjestelmäsuunnitelmia yksityiskohtaisempi suunnitelma tavoitteisiin pääsemiseksi on tarpeellinen.

Turun SUMP-suunnitelmassa on huomioitu laajasti teemaan kytkeytyvät sekä kaupungin omat että alueen strategiset suunnitelmat. Suunnitelmaan kootut toimenpiteet ovat monipuolisia ja ne on esitetty selkeästi vaikuttavuustietojen kanssa. Myös mahdollisten uusien toimenpiteiden vaikutusten selvittäminen tulevan päätöksenteon tueksi on kannatettavaa. Tiettyjen toimenpiteiden vaikutustarkasteluja voi olla järkevää tehdä yhteistyössä Turun ja Turun MAL-kaupunkiseudun liikennejärjestelmätöiden välillä.

Uusien toimenpiteiden vaikutuksissa tulee huomioida myös seudullinen ja maakunnallinen näkökulma: sujuvien kestävien matkaketjujen rakentaminen kauempaa saapuville sekä toimivien tavaraliikenteen toimitusketjujen varmistaminen on sekä maakunnan että Turun etu. Järjestelmätason saavutettavuuden ohella erityisesti lähiliikkumisympäristön sekä solmukohtien viihtyisyys ja käytettävyys ovat tärkeitä tavoitteita, jotta voidaan sekä kasvattaa alueen vetovoimaa että vaikuttaa kulkutapavalintoihin. SUMP-suunnitelman toimenpidekokonaisuuksissa on kiinnitetty tähän hyvin huomiota.

Heinäkuussa voimaan tullut EU:n tarkistettu TEN-T-asetus asettaa vaatimuksia kaupunkisolmukohtien (ml. Turun toiminnallinen MAL-kaupunkiseutu) kestävästä liikkumisen suunnittelulle ja seurannalle. Turun SUMP-suunnitelma huomioidaan Turun MAL-kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa, joka vastaa TEN-T-asetuksen vaatimukseen seudullisesta SUMP-suunnitelmasta. Sen päivitys käynnistetään ensi vuonna kaupunkiseudun rakennemallityön yhteydessä MAL-sopimuksen kirjausten mukaisesti. Tiivis yhteistyö Turun kaupungin ja Turun MAL-kaupunkiseudun liikennejärjestelmätöiden välillä on välttämätöntä suunnitelmien laatimisessa, päivittämisessä sekä seurannassa, jotta yhteisiin tavoitteisiin voidaan päästä. Yhteistyön tiivistämisen tarve on esitetty kiitettävästi myös Turun SUMP-suunnitelmassa. Koska Varsinais-Suomen liitolla on vetovastuu Turun MAL-kaupunkiseudun liikennejärjestelmätöistä, Varsinais-Suomen liiton edustaja on jatkossa mielellään mukana myös Turun SUMP-suunnitelman ohjausryhmässä, kun sen päivitys tulee ajankohtaiseksi.

Liikenne- ja viestintäministeriö valmistelee parhaillaan TEN-T-komitean alaisessa ad hoc -työryhmässä kaupunkiliikenteen indikaattoreita koskevaa täytäntöönpanoasetusta. Turun ja kaupunkiseudun tulevat yhteiset velvoitteet kestävästä liikkumisesta seurannan suhteen edellyttävät resurssia ja selkeää vastuunjakoa, mihin on hyvä jo yhdessä varautua.

SUMP-suunnitelman toteuttamiseksi esitetty Turun SUMP-koordinaattori tai vastaava henkilöresurssi on ehdottoman keskeistä suunnitelman toteutumisedellytyksien kannalta. Turun kokoisessa kaupungissa on tärkeää olla henkilöresurssia nimenomaan liikennejärjestelmätason kokonaisuuden hallintaan, jotta liikennejärjestelmää voidaan viedä tehokkaasti ja systemaattisesti kohti strategisesti tärkeitä tavoitteita – kestävyys mukaan lukien.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto merkitsee tiedoksi Turun kaupunginhallitukselle Turun kestävästä kaupunkiliikenteen suunnitelmasta (SUMP) 8.11.2024 annetun suunnittelujohtajan lausunnon.

Päätös

Merkitään tiedoksi.

Maankäyttöjaosto, 16.12.2024, § 118

Valmistelija / lisätiedot:

Salla Murmann, erikoissuunnittelija, salla.murmann@varsinais-suomi.fi

Turun kaupunginhallitus pyytää Varsinais-Suomen liitolta lausuntoa kestävästä kaupunkilogistiikan suunnitelmasta. Lausunnon voi toimittaa viimeistään 8.11.2024 sähköpostilla osoitteeseen kaupunkiliikkuinen@turku.fi. Lausunnossa tulee mainita

diaarinumero 3391–2024. Asianhallinnan virheen vuoksi lausunnon antamiselle pyydettiin ja saatiin lisäaikaa 22.11. asti. Varsinais-Suomen liiton lausunto toimitetaan aikataulun vuoksi suunnittelujohtajan lausuntona.

Turun kaupungin kestävän kaupunkilogistiikan suunnitelman (SULP, Sustainable Urban Logistics Plan) tarkoituksena on kerätä yhteen ja nostaa esille kaupungin tavoitteet logistiikan kehittämiseksi ja tehdä niistä selkeästi mitattavia ja resursoituja toimenpiteitä, joilla saavutetaan näkyviä tuloksia. Suunnitelmassa on kartoitettu Turun kaupunkilogistiikan nykytilaa erityisesti keskusta-alueella ja epäkohtia muun muassa sidosryhmähaastatteluiden ja kyselyiden avulla. Työssä on lisäksi esitelty logistiikan tulevia toimintaympäristön muutoksia, joita ovat muun muassa päivitetyn TEN-T-asetuksen kaupunkisolvumukohdille asettamat vaatimukset, hyötyajoneuvojen käyttövoimamurros, vaihtoehtoisten polttoaineiden jakelu ja älykkäät liikenneverkot. Suunnitelma tullaan liittämään osaksi Turun kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelmaa (SUMP – Sustainable Urban Mobility Plan).

Lausunnossa pyydetään ottamaan kantaa erityisesti seuraaviin kysymyksiin:

- Miten näette kestävän kaupunkilogistiikan suunnitelman vaikuttavan Turun ja seudun kehitykseen muun muassa palveluiden, kaupunkikehityksen ja elinkeinoelämän osalta?
- Ovatko kestävän kaupunkilogistiikan suunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet kannatettavia?
- Mitkä ovat mielestänne tärkeimmät keinot edistää logistiikan kestävää kehittämistä Turun kaupunkiseudulla?
- Mitä jatkokehitettävää suunnitelmasta löytyy?

Suunnittelujohtajan lausunto

Toimiva kaupunkilogistiikka on keskeistä niin Turun kuin koko seudun elinvoiman kannalta. Samalla logistiikkaan liittyvät tarpeet on yhteensovittettava muiden liikennejärjestelmälle ja kaupunkiympäristölle asetettujen tavoitteiden – kuten liikenneturvallisuuden parantamisen, liikenteen päästöjen vähentämisen ja kaupunkiympäristön viihtyisyyden lisäämisen – kanssa. Parhaimmillaan kaupunkilogistiikan kehittämistoimilla voidaan edistää kaikkia näitä tavoitteita.

On erittäin hyvä, että Turussa on koottu kaupunkilogistiikan nykytilaa, tarpeita ja tavoitteisiin vastaavia toimia yhteen kestävän kaupunkilogistiikan suunnitelmaksi. Suunnitelman laadintaprosessilla ja toimeenpanolla edistetään Turun ja seudun positiivista kehitystä. Suunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet ovat yleisesti linjassa maakunnan ja MAL-kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelmien sekä maakuntakaavan tavoitteiden kanssa. Turun kaupunkilogistiikan päätavoitteet voisi olla hyvä koota suunnitelmassa yhteen vielä nykyistä selkeämmin.

Kestävän kaupunkilogistiikan suunnitelmassa on tunnistettu hyvin sekä nykyinen toimintaympäristö että tulevaisuuden haasteet. Suunnitelman laatimisessa on kiinnitetty erityisen ansiokkaasti huomiota sidosryhmäyhteistyön tärkeyteen. Kaupunkilogistiikan toimintaympäristö on pirstaloitunut, ja siksi sen kehittämiseen vaaditaan useiden yksityisten toimijoiden osallistumista. Suunnitelmaan on koottu

sidosryhmien arvokkaita näkemyksiä siitä, kuinka huolto-, tavara- ja jätekuljetuksien tarpeet voidaan kaupunki- ja liikennesuunnittelussa paremmin huomioon. Yhteistyö logistiikka-alan toimijoiden, yritysten ja yhdistysten sekä muiden kaupunkilogistiikkaan sidoksissa olevien toimijoiden kanssa vaatii jatkossakin osaavaa henkilöresurssia, jotta kaupunkilogistiikkaa voidaan kehittää mahdollisimman onnistuneesti ja tehokkaasti. Suunnitelman toimenpiteiden aikataulutus, käytännön toimeenpanovastuut, resursointi ja seuranta vaativat vielä lisää tarkentamista, kun suunnitelmaa päivitetään seuraavalle toimikaudelle syksyn 2025 aikana.

Seudullista yhteistyötä tarvitaan esimerkiksi logistiikkatoimintojen kaavoituksessa ja uusiutuvien käyttövoimien jakeluverkoston kehittämisessä. Tulevina vuosina myös matalan ilmatilan kuljetuksiin liittyvät kysymykset edellyttänevät tarkastelua sekä kaupungin että seudun tasolla. Myös muiden toimenpiteiden vaikutusten tarkasteluissa tulee huomioida seudullinen ja maakunnallinen näkökulma: sujuvien kestävien matkaketjujen rakentaminen kauempaa saapuville sekä toimivien tavaraliikenteen toimitusketjujen varmistaminen on sekä maakunnan että Turun etu. Tiettyjen toimenpiteiden vaikutustarkasteluja voi olla järkevää tehdä yhteistyössä Turun ja Turun MAL-kaupunkiseudun liikennejärjestelmätyön välillä.

Turun kestävän kaupunkiliikkumisen ja kaupunkilogistiikan suunnitelmat huomioidaan Turun MAL-kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa, joka vastaa EU:n TEN-T-asetuksen vaatimukseen seudullisesta kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelmasta. Sen päivitys käynnistetään ensi vuonna kaupunkiseudun rakennemallityön yhteydessä MAL-sopimuksen kirjausten mukaisesti. Tiivis yhteistyö Turun kaupungin ja Turun MAL-kaupunkiseudun liikennejärjestelmätyön välillä on välttämätöntä suunnitelmien laatimisessa, päivittämisessä sekä seurannassa, jotta yhteisiin tavoitteisiin voidaan päästä.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto merkitsee tiedoksi Turun kaupungin hallitukselle kestävän kaupunkilogistiikan suunnitelmasta 22.11.2024 annetun suunnittelujohtajan lausunnon.

Päätös

Merkitään tiedoksi.

Tiedoksi

Lausunnon saaja, Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat - vastualue.

§ 119

Varsinais-Suomen vesien ja voimien vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)

VSLDno-2023-677

Valmistelija / lisätiedot:

Heikki Saarento, suunnittelujohtaja, heikki.saarento@varsinais-suomi.fi
Virpi Mamia, maakunta-arkkitehti, virpi.mamia@varsinais-suomi.fi
Kristina Karppi, erikoissuunnittelija, kristina.karppi@varsinais-suomi.fi
Timo Juvonen, erikoissuunnittelija, timo.juvonen@varsinais-suomi.fi
Arttu Koskinen, kaavasuunnittelija, arttu.koskinen@varsinais-suomi.fi

Liitteet

1 V-S Vesien Voimien -vaihemaakuntakaava OAS

Maakuntavaltuusto päätti kokouksessaan 10.6.2024 (§ 23) käynnistää Varsinais-Suomen maakuntakaavan päivityksen laatimisen.

Vaihemaakuntakaavalle on valmisteltu osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), jossa on kuvattu muun muassa vaihemaakuntakaavan lähtökohtia ja tavoitteita. Siinä on esitetty myös kaavaprosessin aikataulu ja miten osalliset voivat osallistua kaavan laadintaan. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetetaan julkisesti nähtäville vaihemaakuntakaavan vireilletulon kuuluttamisen yhteydessä ja sitä päivitetään prosessin aikana.

Vaihemaakuntakaavassa käsitellään maakuntakaavoituksen ohjausryhmän kokouksessa 8.10.2024 (muistio toim. sähköpostitse) käytyjen keskustelujen pohjalta erityisesti maakunnan energihuollon (tuotanto ja siirto) ja vesiensuojelun teemoja.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma esitellään kokouksessa (OAS-luonnos liitteenä).

Lisätietoja: <https://varsinais-suomi.fi/suunnittelu/maakuntakaava/vireilla-olevat-maakuntakaavat/>

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää

1. valtuuttaa liiton viraston viimeistelemään Varsinais-Suomen vesien ja voimien vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman
2. esittää maakuntahallitukselle, että se päättää Varsinais-Suomen vesien ja voimien vaihemaakuntakaavan vireilletulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta tiedotetaan MRL 63 §:ssä ja MRA 30 §:ssä säädetyllä tavalla.

Päätös

Ehdotuksen mukaisesti.

§ 120

Lausuntopyynnöt, jotka eivät anna aiheutta Varsinais-Suomen liiton lausunnon antamiseen

Varsinais-Suomen liitto ei anna seuraavista lausuntopyynnöistä lausuntoa, koska liitolla ei ole niistä huomautettavaa eivätkä ne ole ristiriidassa Varsinais-Suomen maakuntakaavoituksen tai muun suunnittelun kanssa:

1. Alastaron eteläosan asemakaavanluonnos (25.11.2024/505)
2. Auran kunnan alueella sijaitsevan Käyrän pohjavesialueen luokituksen tarkastus (18.11.2024/497)
3. Isoniitun Lintu Oy:n YVA-lain mukaisen arviointimenettelyn soveltamisen tarve Pöytyällä (7.11.2024/487)
4. Kemiönsaaren Tallholmenin rantayleiskaavan muutos (7.11.2024/485)
5. Läänin kuljetus Oy:n maa-aineslupahakemus Teijon Hiekkalassa Salossa (11.9.2024/392)
6. Marttilan keskustan itäisen alueen asemakaavaluonnos (12.11.2024/492)
7. Paraistenportin ranta-asemakaavan osan muutoksesta ja laajentamisesta (25.11.2024/504)
8. Puolan talousvyöhykkeelle suunniteltavan Baltica-1-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostus (13.11.2024/493)
9. Ruotsin talousvyöhykkeen Sylen-merituulipuiston ympäristövaikutusten arviointiselostus ja lupahakemus (25.11.2024/507)
10. Taivassalon Helsingin ranta-asemakaavanmuutosluonnos (Ahvensuu ja Ahvenkallio) (2.12.2024/522)
11. Tiesuunnitelma Kantatie 52 parantamiseksi rakentamalla kiertoliittymä Antintie ja Joensuuntien liittymään Somerolla (19.11.2024/501)
12. Turun kaupungin rakennusjärjestys (25.11.2024/503)
13. Uudenkaupungin asemakaavamuutos Pajala 16, korttelit 6-8 (7.11.2024/484)
14. Uudenkaupungin Nuhjan ranta-asemakaavanluonnos (25.11.2024/506)
15. Vaasan hallinto-oikeuden vastinepyyntö Salon Kiikalan ampumaradan ympäristöluvasta tehtyihin valituksiin (2.12.2024/517)

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää ilmoittaa em. tahoille listauksen mukaisesti, ettei liitto anna asioista lausuntoa.

Päätös

Ehdotuksen mukaisesti.

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

§ 121

Mahdolliset muut asiat

Päätös

Ei muista asioita.

§ 122

Kokouksen päättäminen

Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 8.45.